

RUTES

AMAGADES DE MALLORCA

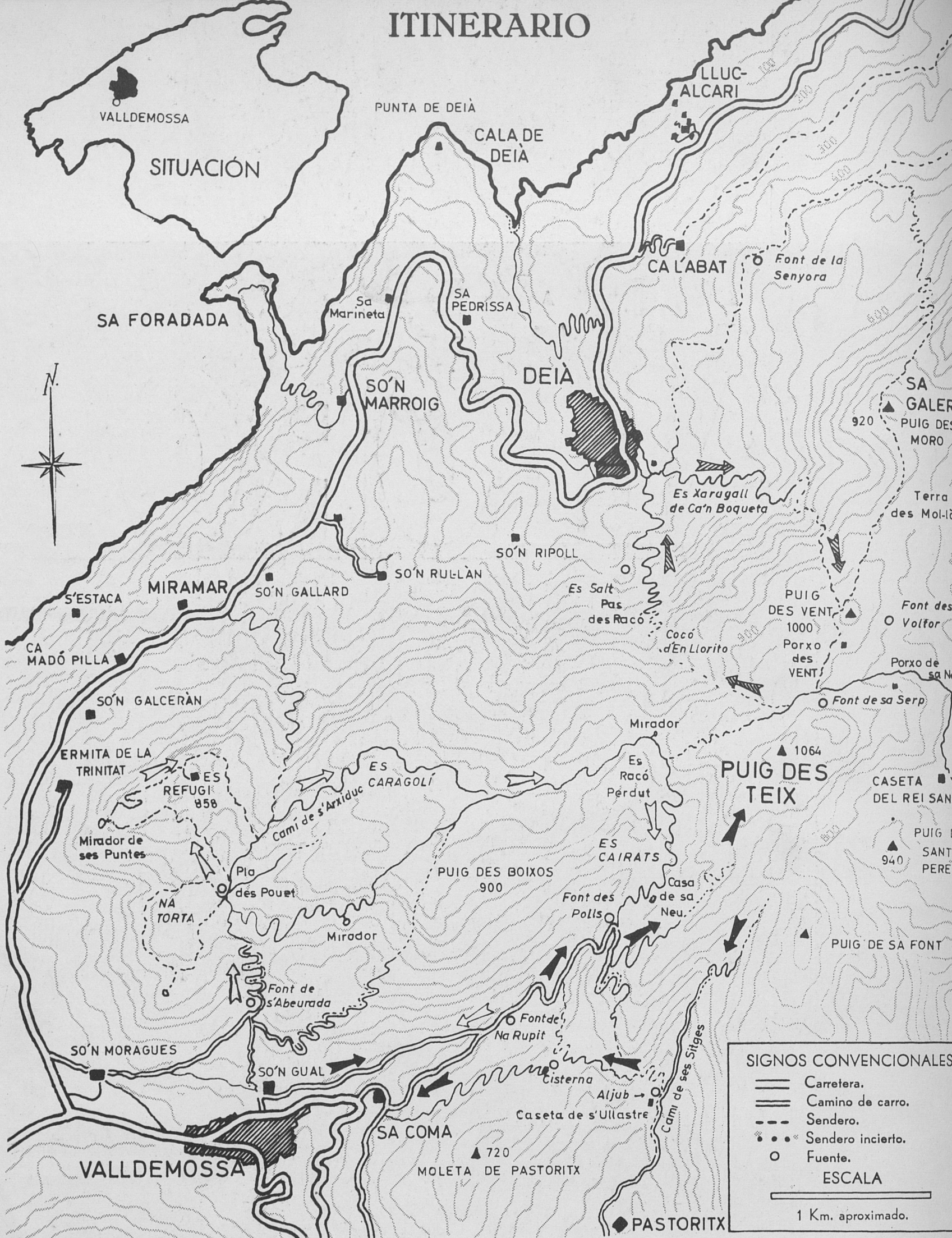

EL PUIG DEL TEIX

Des de Valldemosa per la Coma des Cairats

76

ITINERARIO

COBERTA. Vista de Valldeuossa des de damunt la seva Comuna. A l'enfront, l'escenari del sector que hem de trepitjar en aquesta ruta.

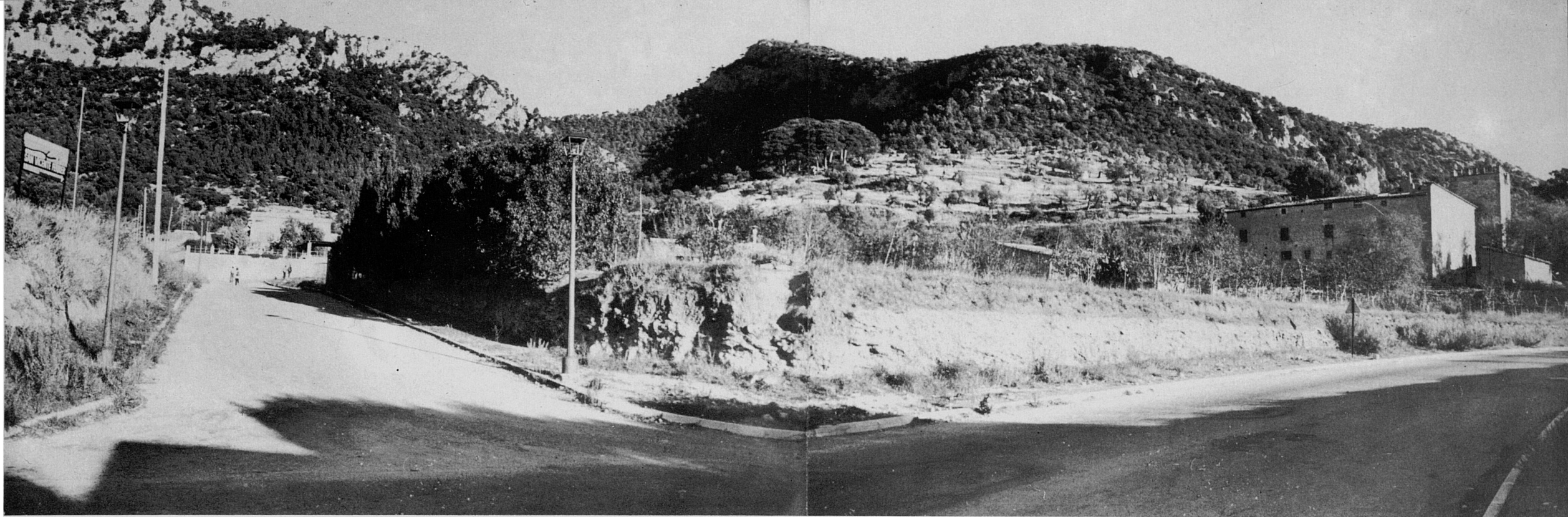
Gairebé al centre de la foto, la Coma des Cairats, empresonada o configurada, d'esquerra a dreta, pel Puig des Boixos (900 m.), la Serra des Cairats (750 m.) i la Moleta de Pastoritx (720 m.) Al fons llunyà, el Puig de Sant Pere (940 m.) i Puig de Sa Font, que no tocarem.

A la Serra Nord de Mallorca hi ha algunes altures que hi tenen qualcun eixemplar de teixos; i, cosa curiosa, aquest arbre no més hi apareix allà, per regla general i amb poques excepcions o gairebé cap, a les arestes, costers o cares septentrionals. Sabem la ubicació de molts d'ells, i també —per no conèixer-li el nom, que és segur que l'ha de tenir— fins i tot hem batejat amb el de *Serra des Teixos* la que, perllongació orogràfica paral·lela de la serra i (Segueix a la contracoberta posterior)

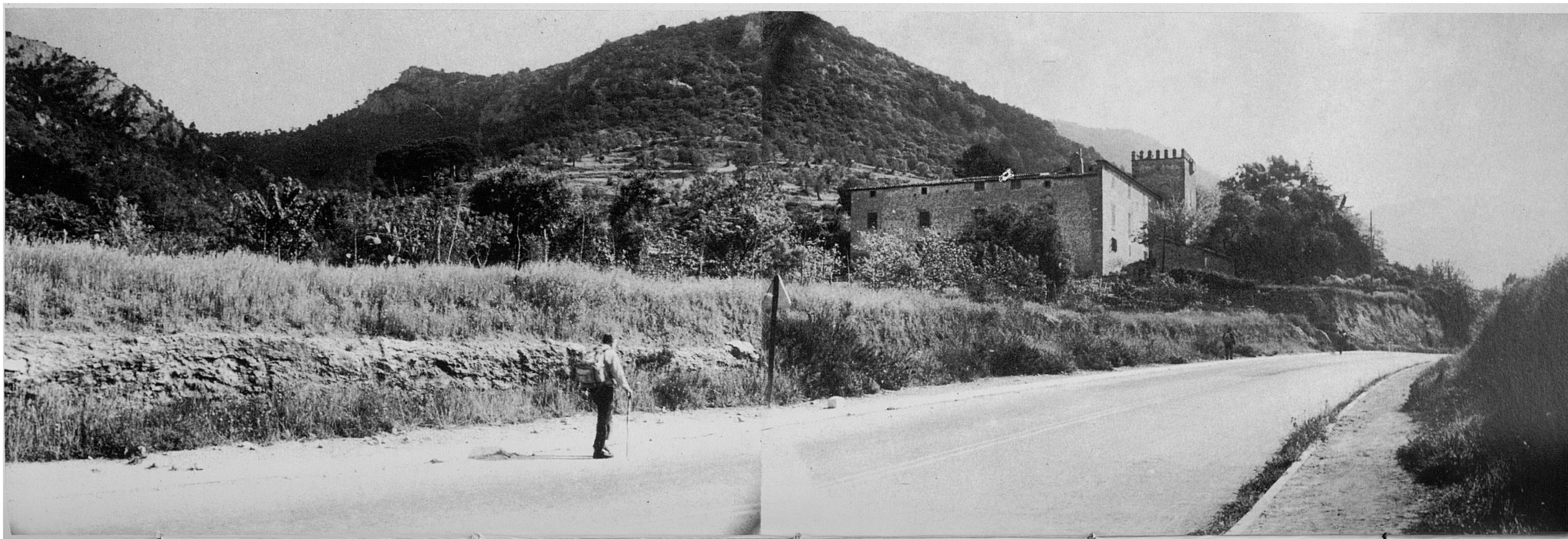

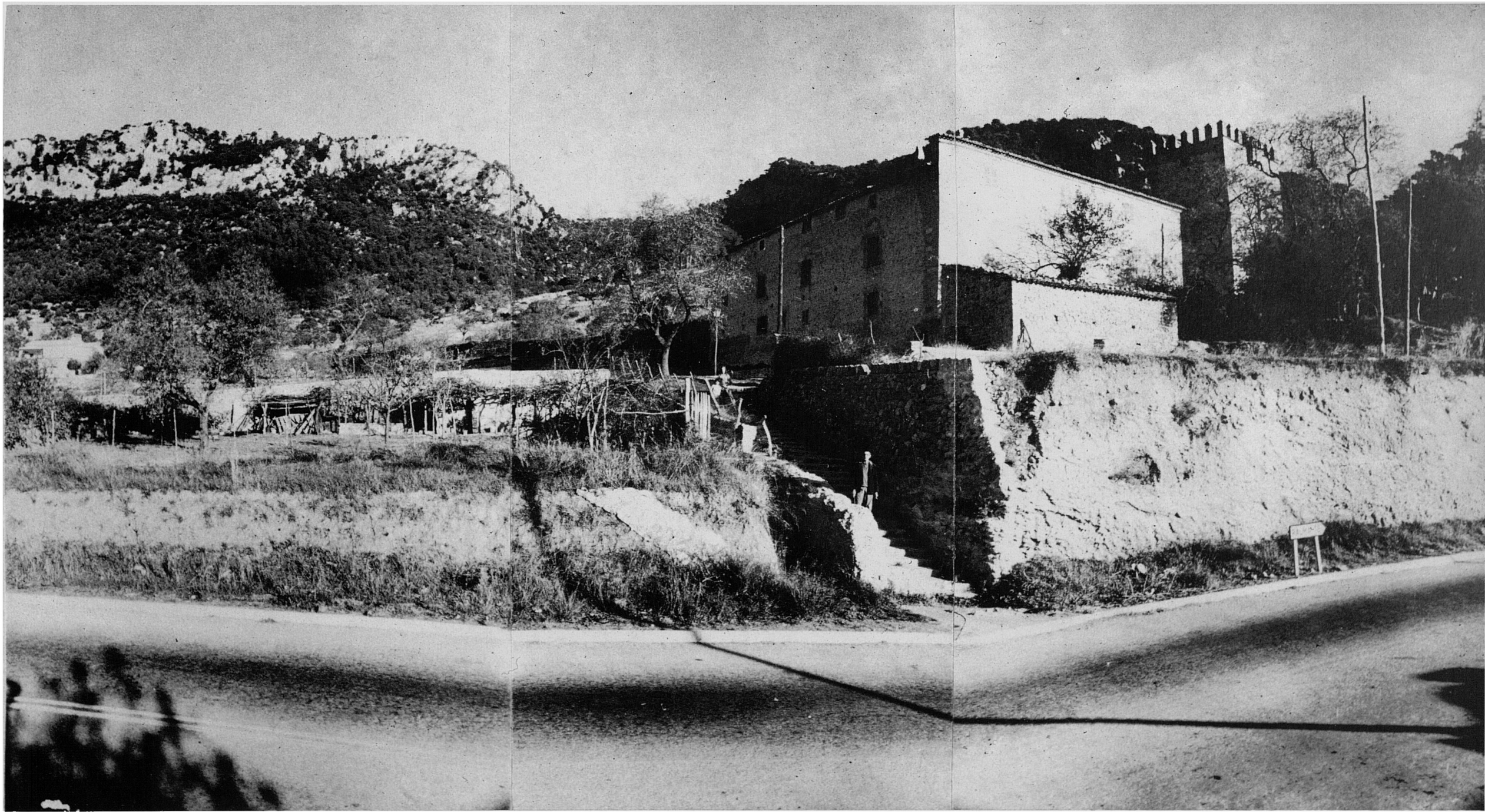
1. Panoràmica de Valldemosa des de mitjan coster de la seva Comuna. A l'extrem de la part d'ací de la vila, la cèlebre cartoixa. Valldemosa està envoltada de muntanyes esquerpes i belles. Pura roca, coberta per extensos alzinars. Aquí, al fons, s'hi veuen, d'esquerra a dreta, a partir de la Coma de S'Abeurada —que emprarem per a pujar a una altra ruta— el compacte Puig des Boixos (900 m.), amb estreps molt rocosos i escarpats —de no fàcil accés i trànsit—, que, per l'Oest, configura la Coma des Cairats; al fons, centre, la Serra des Cairats (750 m.), que integra descensos del Puig des Teix, i que, mitjançant el Coll de Sa Cisterna (que travessarem a la tornada) enllaça amb la Moleta de Pastoritx (720 m.), la baldana de la qual, en part, apareix ací a l'extrema dreta.

Indicats per dues fletxes, els punts del nostre accés —ja a les altures— en l'empitada final al cim del Teix, i la tornada —de baixada per la coma del Camí de Ses Sitges—, al vessant d'allà de la Serra des Cairats, que, practicament envoltarem en aquesta ruta.

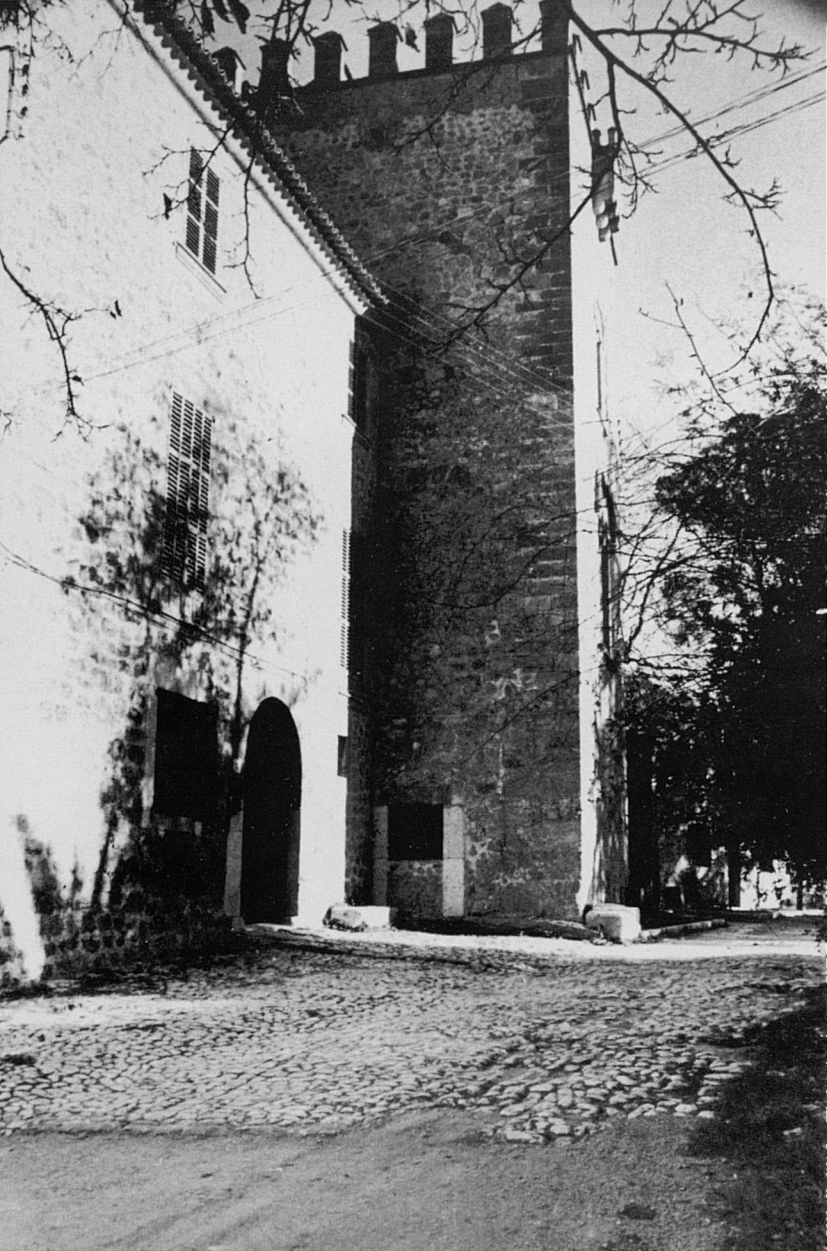

2-3. Començam la caminada, sortint de Valldemosa amb direcció de les cases de So'n Gual, que ací s'hi veuen amb fons del compacte Puig des Boixos. Allà mateix, al seu costat, de no fa molts anys, ha nascut una urbanització, que, a poc a poc, s'està cobrint d'edificis no gens vulgars, i de notori bon gust.

4. Les cases de So'n Gual, així mateix elles prestigioses i cap d'un antic predi rústic, han quedat a la vora mateixa de la nova carretera, feta per a esquivar el poble, en substitució d'un bocí de la vella i costeruda que el travessava. I que encara hi és com entrada secundària.

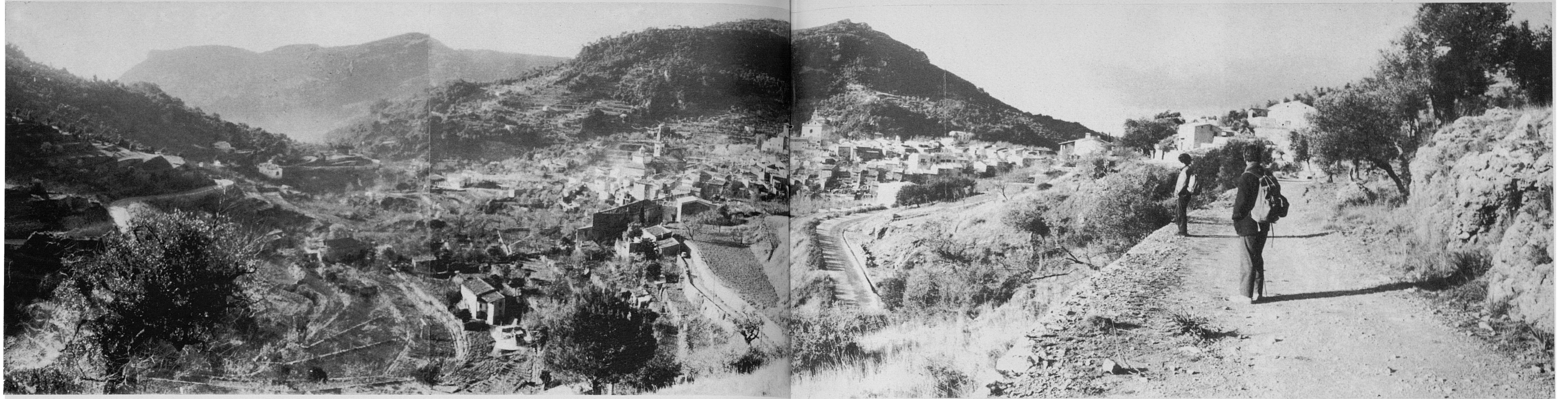

5-7. Com tantes altres de la ruralia mallorquina, les cases de So'n Gual tenen un aspecte senyorívol; i, més o manco mixtificada i reformada, també una torre de defensa contra les incursions piràtiques dels passats segles. Ací donam dues vistes encontrades de la torre, i del portal d'entrada principal...

8-9. ...que dona accés a una clastra interior. Conserva aquesta encara el seu ambient antic, netament rural; per més que amb un aspecte pobre i descarat per al que semblaria correspondre a la prestància exterior i al lloc.

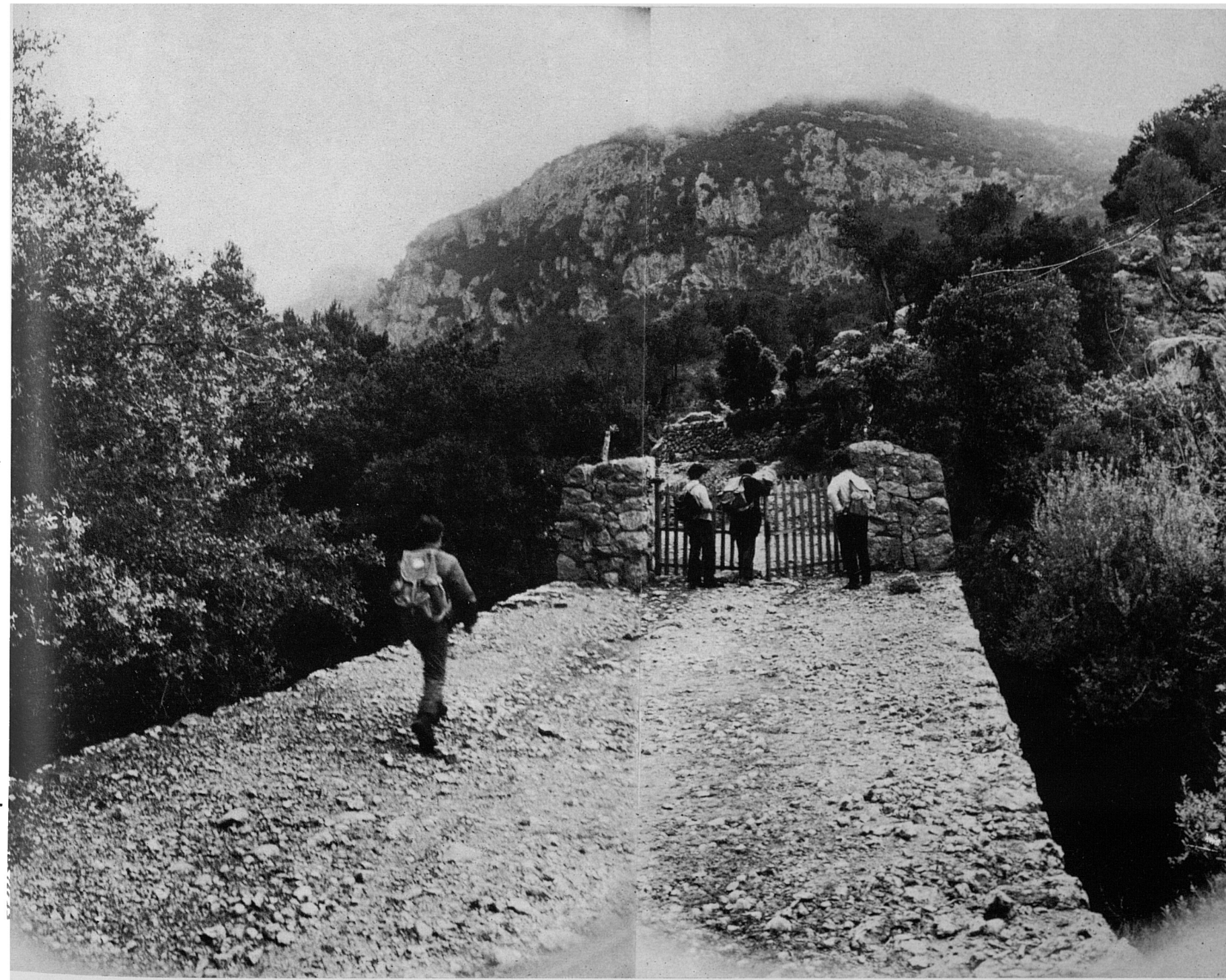

10. Un pintoresc i còmode camí —quin sector per a un tranquil passeig! — duu des de davant les cases de So'n Gual fins la Coma des Cairats. Anant per ell, un poc més enllà de les cases, aquesta panoràmica de Valldemosa ens mostra el poble com enfilant-se per la collada del seu petit altiplà, i, allà a l'enfront, sa Comuna des de la baldana i cim de la qual prenguerem la foto n. 1 i la de la coberta. A l'extrema esquerra, descensos i peu de la Moleta de Pastoritx. A l'esquerra, al fons llunyà, la Mola de So'n Pacs (o Pax), amb altura major de 750 metres.

11-12. A cosa d'un kilòmetre des de les cases de So'n Gual, el camí arriba davant aquest portell i barrera, que senyala la partió de la possessió; i, a l'altra banda, ja s'hi és dins la Coma des Cairats, coma aquesta, que, precisament, dona nom a un altre predi important de Valldemosa: Sa Coma.

13-14. Gairebé allà mateix, a l'entrada de Sa Coma des Cairats (o *Caierats* (?), com ja tenim dit) s'hi troba la Font de Na Rupit, a un parell de metres coster amunt. Un tub duu el feble filet de sa petita deu als depòsits d'una vulgar barraca. Un grifó a l'exterior permet pendre l'aigua sobrant que vessen els depòsits.
Ja allà el camí comença a pujar, endinsant-se per la barrancada;...

15-16. ...que, encaixonada entre abruptes costers rocosos, completament inaccessible o molt difícilment no més per qualche punt determinat, ofereix racons molt agradables i belles perspectives sota el dosser de l'extens alzinar. Abans d'entrar dins el bosc, aquesta vista retrospectiva ens mostra, al final de la coma, la vista de Valldemosa amb fons de la seva Comuna.

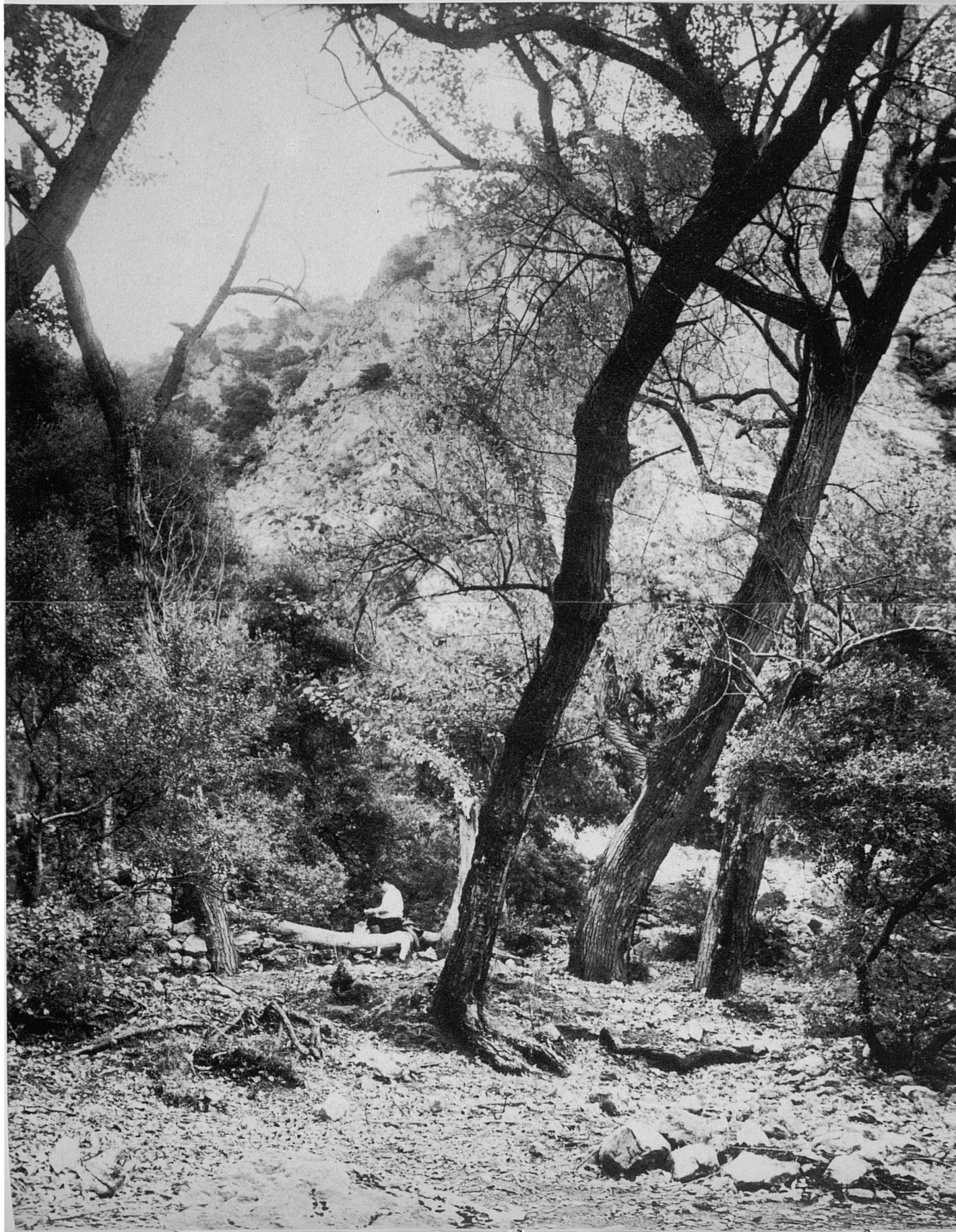
17-19. Una paret fa la separació del bosc i l'olivar, com es corrent, i en ella s'obri un portell que dona pas al vell camí carboner. Suau aquest al començament, i després descarnat i costerut, puja zig-zaguejant molt proper a la línia de la torrentera. L'alzinar, sempre espès, el cobricela a tot el llarg, i va posant davant la vista amables perspectives i racons.

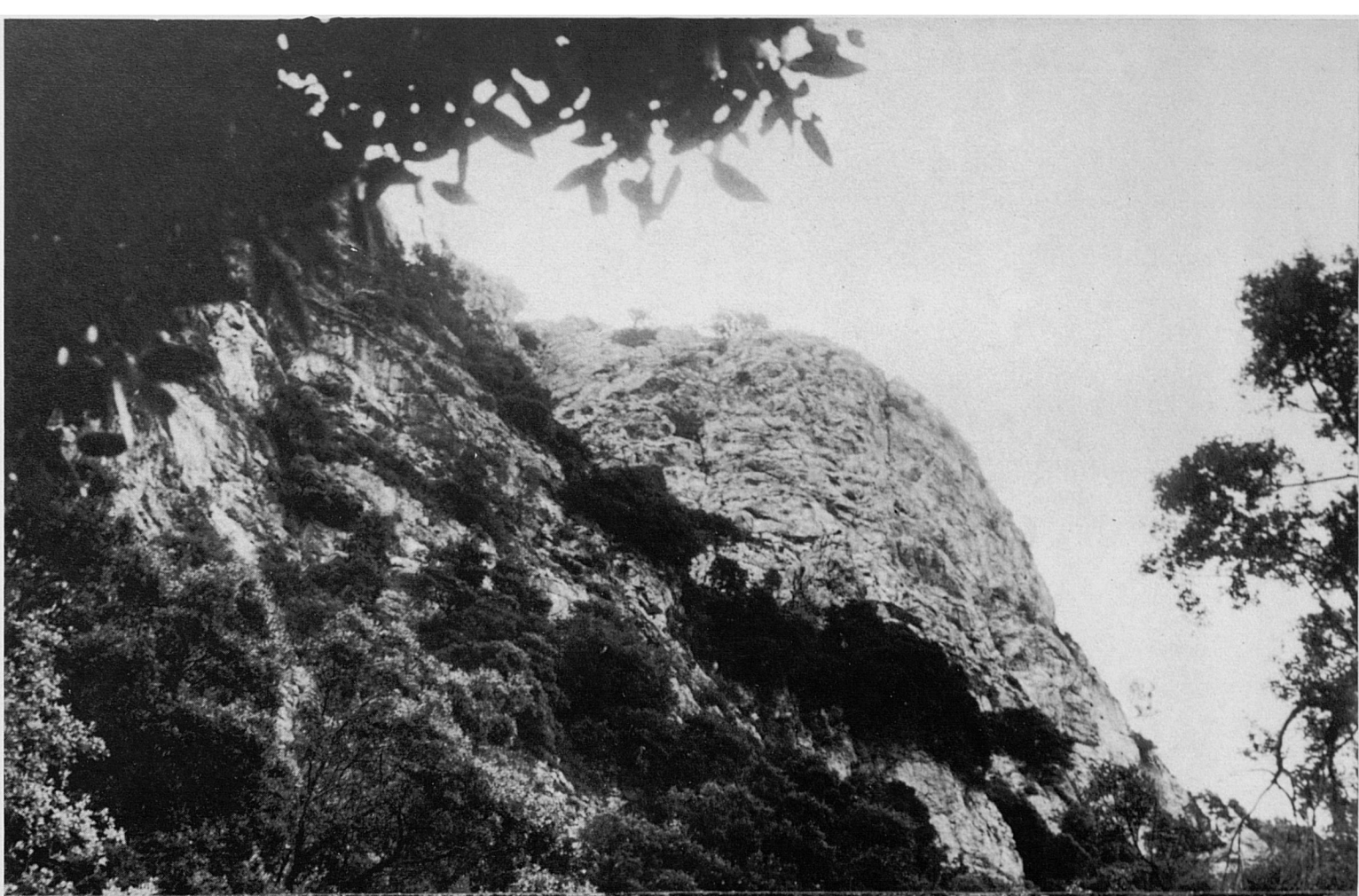
20. A un punt, ja una mica amunt, un esbaldrec de la rocosa paret que configura un dels costats de la coma, destruï el camí i tot el que trobà la pas no fa molts anys. Ara aquest esbaldrec se passa, vorejant-lo per sa part superior, mijançant un bocí de tirany obert pel pas d'uns i altres, excursionistes principalment i caçadors, qui, segurament, són els únics que transiten ara amb alguna freqüència aquella bella i aspra barrancada.

El fotògraf, des del peu de l'esbaldrec a la mateixa línia de la torrentera, ha prés aquesta vista de l'estripament i de l'alta paret penya-segada del seu origen. Com es veu, moltes de les roques caigudes són d'un parell de tones; i un pensa amb calfred qué hauria estat si l'esbaldrec hagués ocorregut al moment precís de passar per aquell punt, ja que el camí el transitavem abans de que aixó passàs.

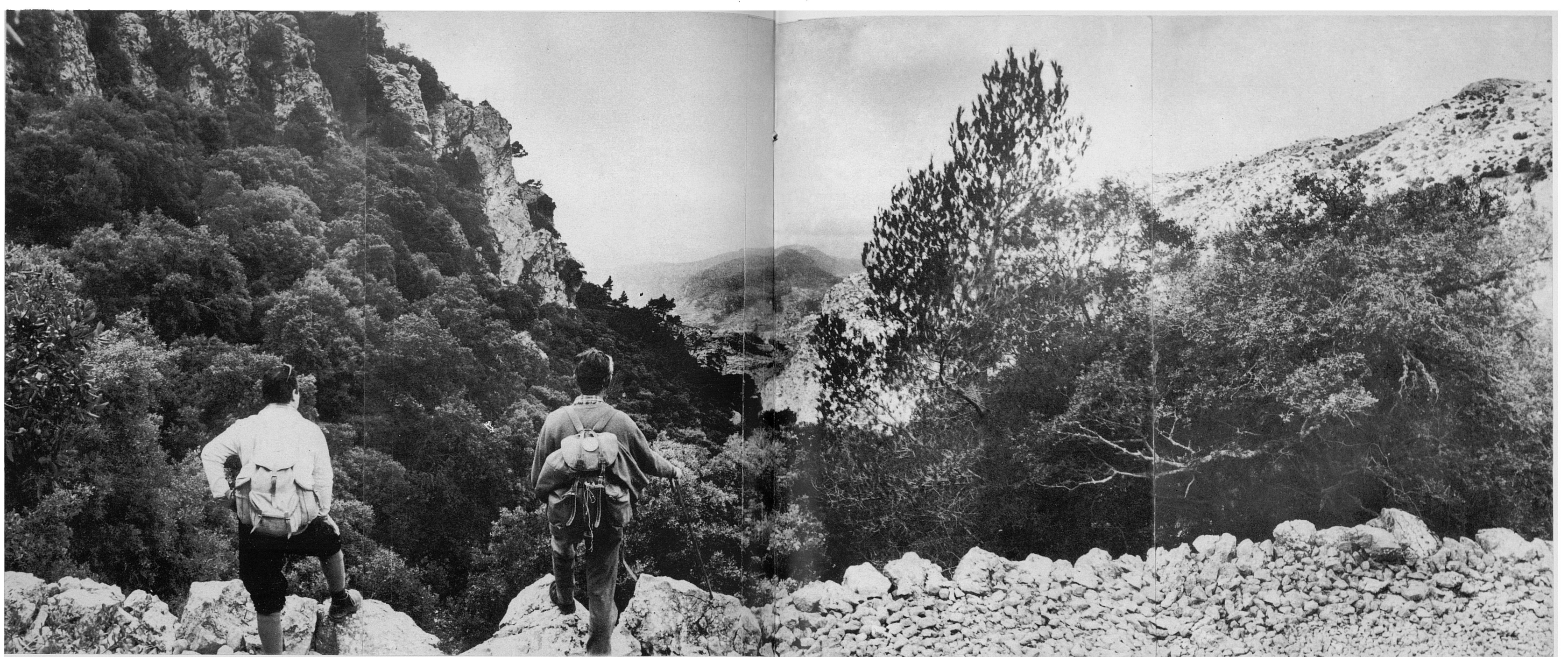

21-22. Una mica més amunt s'hi troba la Font des Polls. El nom queda suficientment explícit a la vista de la fotografia. Paratge pintoresc i tranquil, escaient per a fer una aturada i descans en la feixuga pujada, té ara per a nosaltres, endemés, l'interés d'esser una fita, ja que allà mateix hem de deixar el camí normal de la coma, que segueix pujant cap el Racó Perdut, per a prendre un altre, que neix cap a la dreta, i que, per l'única bretxa practicable a aquella paret penyasegada, ens posarà damunt la Serra des Cairats en pujada més directa al cim del Teix.

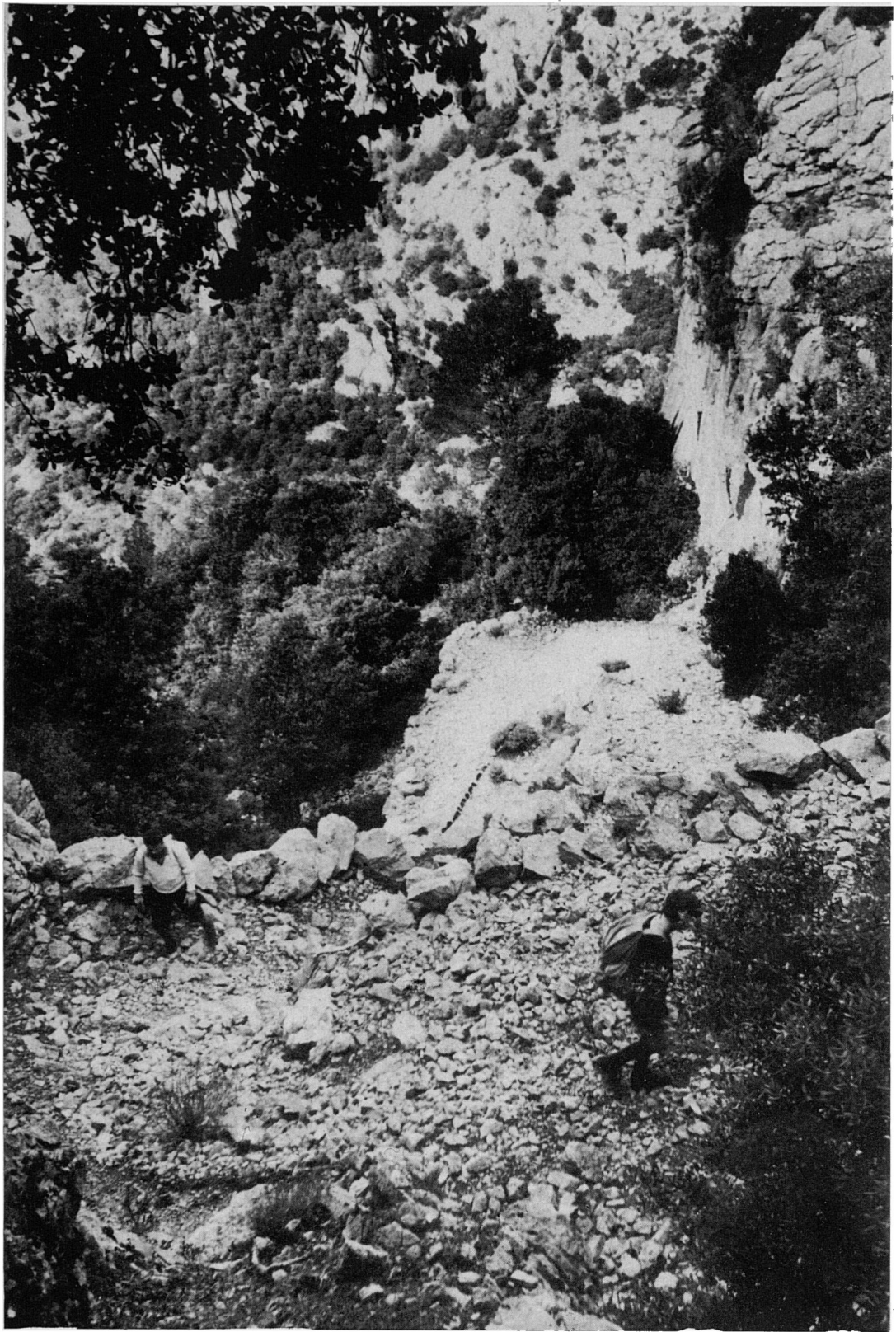
23. Comença aquest camí al peu d'una gran rosseguera, i, de tot d'una, s'orienta vers l'imponent penya-segat, però, aparentment, sembla que no pugui haver-hi cap possibilitat de pas.

24-26. I tanmateix, n'hi ha. El vell camí carboner, ja molt enrunat i sostingut per grossos murs i talussos de pedra seca, es va enfilant i obrint pas fins assolir una bretxa en l'imponent murada: la única bretxa a penes practicable, que n'hi ha a la paret oriental de la Coma

des Cairats entre el Coll de Sa Cisterna i la part superior del seu començament allà a les altures. El camí, no obstant, puja audaç i segur. Des d'un dels seus revolts es domina, allà avall, la sortida de la Coma des Cairats, i, més al lluny, el nucli urbà de Valldemosa.

27-28. Es així com el difícil i empinat camí arriba a superar la bretxa del penya-segat, per la que s'obri difícil pas.

29-31. Posteriorment, ja més amunt, i damunt les parets penya-segades, el terreny es fa més planenc, i la pujada es va fent —amb camí, caminoi, tirany o sense res d'aixó— en direcció nord, per un sector on s'hi troben abundants vestigis —sitges, cabanes i forns— de la ja pretèrita, encara que no massa llunyana, indústria carbonera d'aquells boscos. Activa indústria

carbonera per a la qual es va fer aquest i altres tants ja vells, enrunats i oblidats camins de muntanya. L'abandonada activitat carbonera acabà amb la utilització dels extensos i nombrosos boscos de Mallorca, que ara no serveixen per a res; encara que qui sap si, tal com s'estan passant les coses, no tindrem que tornar d'alguna manera a les antigues i naturals pràctiques energètiques.

32-35. Ja bastant amunt, s'acaba tota mena de camí o tirany. Segurament, l'orientació que es segueix durà davant aquesta paret mitgera, enrunada en part. A l'altra banda segueix el coster rocós i nu, que ja és la peanya del cim del Teix. S'ha de seguir pujant en direcció nord amb lleugera tendència cap a la dreta. Al darrere, com es veu a la foto n. 34, que és retrospectiva, queda una serralada integrada pel Puig de Sant Pere (940 m.), el Puig de Sa Font (950 m.) i la Coa de Sa

Rata (760 m.), que amb les seves perllongacions va a morir damunt el famós predi de Raixa.

Si un s'acosta a l'aresta dels penya-segats de l'esquerra, guaita damunt la Coma des Cairats, abastant una ampla i extraordinària panoràmica amb successió de diversos plans orogràfics fins la profunda llunyania de la Mola de Planisi. Ací, més a prop, a l'enfront, el massís del Puig des Boixos (900 m.)...

36-37. ...més a la dreta, el compacte del Caragolí, la meravellosa cornisa del qual recorrerem en altra ruta; i en direcció contrària a les anteriors, el sector de Bunyola, i el poble, que apareix allà avall, al centre, velat per la boira i el contrallum, amb fons de sa extensa Comuna. Ací, més a prop, a la dreta, el Puig de Sant Pere.

38-39. I ja de seguida donam vista al cim del Teix, la cúspide del qual amb la fita geodèsica (1.064 m.) s'hi veu aquí, a l'enfront, al centre de les fotografies.

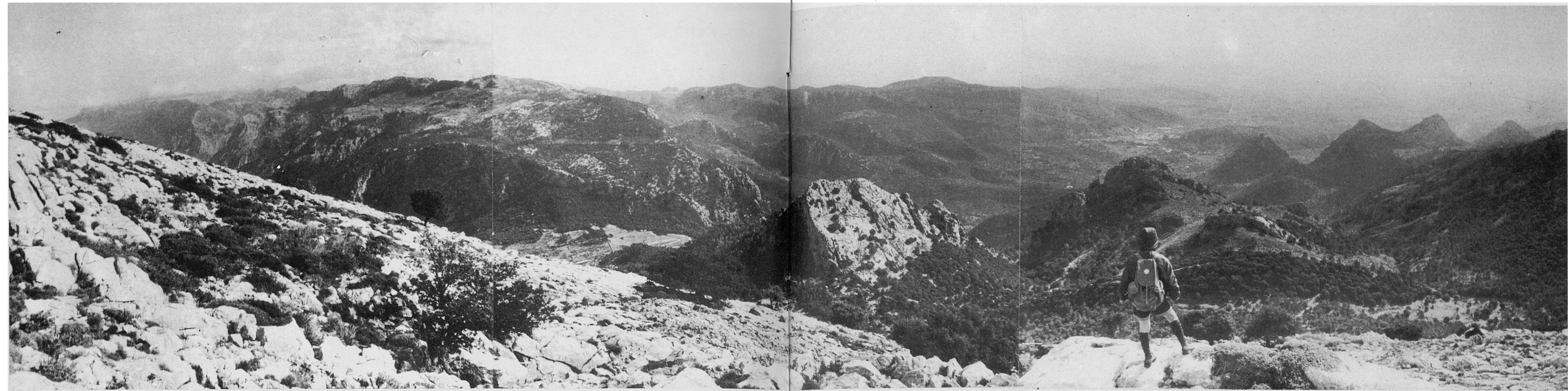
40-41. Són aquestes, dues vistes del cim del Teix. Com ja diguèrem, és altura molt visitada pels excursionistes, que han anat deixant al capcurucull variades mostres epigràfiques de la seva estància, —com també dissortadament a altres moltíssims cims de la nostra muntanya—, principalment inscripcions personals i de grup. I altres, que no fan sino embrutar.

42-43. El Puig des Teix té altres curuçulls secundaris, que assoleixen els 1.000 metres. El que s'hi veu ací a l'enfront (foto n. 42) abasta panoràmiques de la Serra d'Alfàbia i de la vall de Sóller (fotos 44-45); i, anant-hi cap a ell, aquesta és la perspectiva del cim del Teix per la seva cara oriental (fot. n. 43).

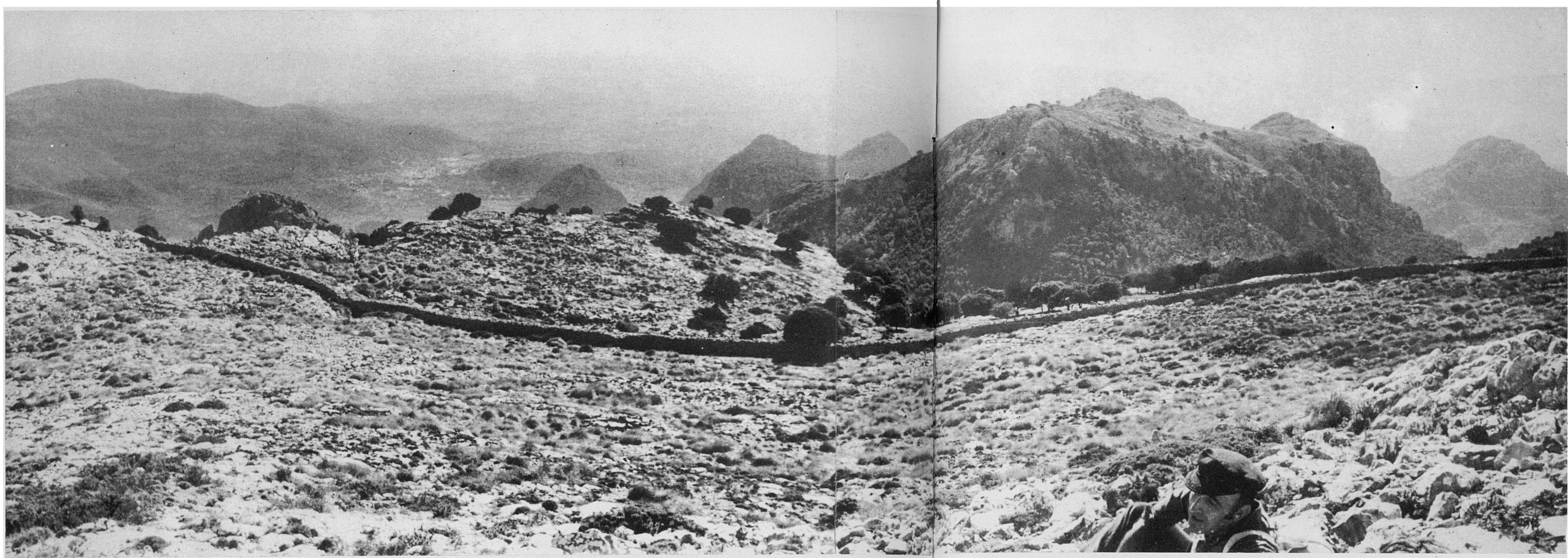

44-45. Dues impressionants panoràmiques en direcció Est des del cim secundari del Teix, al·ludit a la foto anterior n. 42. Avall, en ambdues —quasi al centre i una mica a la dreta— s'hi veuen els camps de conreu del Coll de Sóller, per on passa la carretera de Palma. Igualment en ambdues, a l'enfront, la Serra d'Alfàbia, i, a sa dreta, la Comuna de Bunyola, i el poble al peu de son extrem meridional.

A la segona, que eixampla la visió vers l'esquerre, apareix a baix, part de la vall de Sóller; més a prop, a l'esquerra, el Puig des Vent i el del Moro (1.000 i 920 m. respectivament), així com altures de Sa Galera. Més enllà de la clotada de la vall de Sóller, el Puig Major i altra orografia adjacent.

Al peu del cim del Teix, al vessant nord, s'hi troba, com tothom sap, l'altiplà i font de Sa Serp, pel que no és necessari dur-ne d'aigua per al dinar. I si aquest es desitja fer-lo a un lloc més apartat, allà hi és també, a pocs metres del cim del Puig des Vent, al vessant oriental, la Font des Voltor (o de Sa Paret), no gaire difícil de trobar.

46. Per a la tornada d'aquest circuit baixem pel camí de la Coma de Ses Sitges, que davalla en direcció Sud, per aquí enfront, cap a la dreta (en vista des del cim del Teix), per un comellar entre els vessants oriental de la Serra des Cairats i occidental del Puig de Sant Pere, puig que és el que ací es veu a l'enfront. Darrere ell, a l'esquerra, s'hi veuen tres puntes. Són el Puig de So'n Poc (400 m.), el Puig de So'n Nassi (550 m.) i Sa Gubia.

La Coma de Ses Sitges, comença aquí mateix, com es veu, a l'altra banda de la paret mitgera que travessa la fotografia. Botada aquesta paret...

47-48. ...ja s'hi és a dins el comellar. Hi ha que seguir-lo, encara que, més avall, s'interposa una altra paret, i pot tenir-se qualche vacil·lació. Però allà està l'imminència del Puig de Sant Pere com una bona indicació.

49-50. La Còma de Ses Sitges i el camí que davalla per ella deuen el nom a l'abundància de les que allà n'hi ha. Ja dins el còmellar, no hi ha possibilitat de perdre's ni sortir-ne: simplement basta anar baixant.

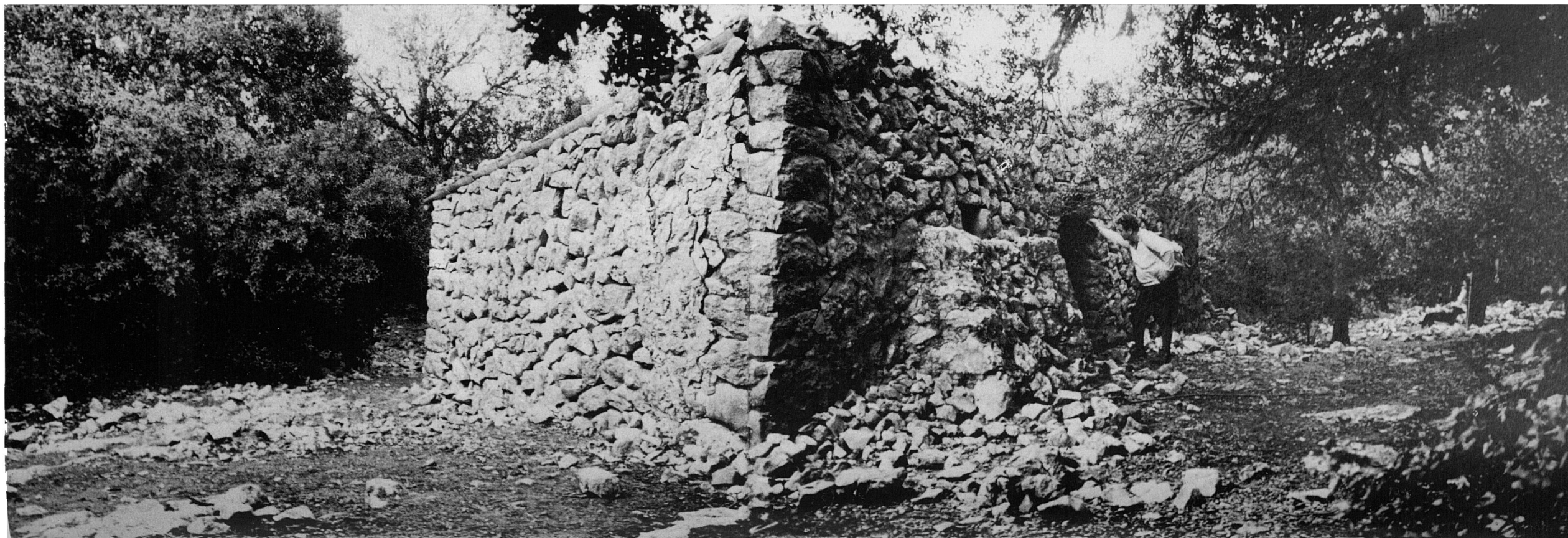
51-52. Ja prou avall, i abans d'arribar a les cases de Pastoritx, encara que a la vista d'elles i la seva vall, s'hi troba la Caseta de S'Ullastre, al costat de la qual hi ha una cisterneta.

A la 2.ª foto apareix la vall de Pastoritx i les cases damunt un suau turó, així com la sortida de la barrancada cap el pla de la zona de Raixeta. Al fons, a la mateixa línia direccional de les cases, es veu enlairar-se el Puig de Na Fàtima.

53-55. Per a segur, des d'on som, hem de reprendre el vessant de Valldemosa. Es aquest el punt més dubtós de la ruta. Des de la Caseta de S'Ullastre, en direcció cap a la dreta, surt un camí-sendera, que arriba, pujant —és clar— fins el Coll de Sa Cisterna, entre la Serra des Cairats i la Moleta de Pastoritx. A la collada s'hi trobarà una barraca, un aljub, i aquest abeurador per al bestiar a lloure.

56. A la mateixa collada, obstruint el tirany de la tornada, s'hi troba aquest coll de tords. En certa ocasió, com mostra la fotografia, el trobarem en activitat. La foto, que mostra el pagès sostenint el filat, és totalment expressiva i tot un document: arriba el tord, que hi entra volant amb rapidesa; un cop sord contra el filat, que el caçador tanca i abat; batut i mort del confiat aucell turista; i... a per un altre o altres visitants. Aquesta caça exigeix bona orella i reaccions ràpides.

57. Deixats enrera la collada i el coll de tords, el tirany, sempre ben definit i, amb freqüència, força pendent, baixa rabent, i, en qualque ocasió, no mancat d'algun petit obstacle.

58-59. Més tard, finalment, dóna vista a Valldemosa, i arriba al camí de Sa Coma a So'n Verí, pel que surt a la carretera, arribant's-hi poc després de bell nou a Valldemosa.

Puig d'En Galileu, i entre aquesta i la de Massanella, va a guaitar amb el seu ample cap damunt la vall d'Almalutx. En aquesta, precisament i tan sols a la seva cara nord, n'hem comptat algunes dotzenes de teixos, la més gran acumulació d'ells que n'hem vista mai a cap sector de la Serra Nord o en altra part de la muntanya mallorquina.

Maldament aixó, quan es parla del *Puig des Teix*, o simplement Es Teix, queda clar per a tots els muntanyers o excursionistes mallorquins que es tracta del que presideix el complex orogràfic inscrit dins el triangle Valldemosa/ Deià/ Sóller.

Aquest, idò, és l'objectiu central del present fascicle de les Rutes, així com dels altres dos que seguiran a continuació.

Entre tots tres descriuran, endemés, alguns dels sectors veïnats seus amb rutes començades a Valldemosa i Deià. Es a dir, que, seguint-los, pujarem al cim del puig des Teix pel Sud y el Nord dels vessants del massís que ell presideix, com a punt culminant d'un extens —extens i complicat— sistema orogràfic.

El primer dels tres circuits, el present, assoleix el cim del Teix des de Valldemosa, tot pujant per la Coma des Cairats, i davalla per la del Camí de Ses Sitges, desviant-se, aproximadament a la meitat d'ella, vers Valldemosa, on s'arriba de vell nou per les cases de Sa Coma.

El segon, començat a Deià, escalarà el massís pel Nord, pel Pas des Xaragall de Ca'n Boqueta, i baixarà de bell nou a Deià pel l'amagat Pas des Racó.

El tercer, complementari dels dos anteriors, transitarà les altures del sector occidental del massís d'Est a Oest, sortint igualment de Valldemosa. Assolirà primerament el Mirador de Ses Puntetes i la Caseta des Refugi per la Coma de la Font de S'Aburada; recorrerà després la meravellosa cornisa del Caragolí —espectacle excepcional dins la muntanya de Mallorca—, tot seguint el Camí de S'Arxiduc, i davallarà altra vegada a Valldemosa per la Coma des Cairats, recorreguent-la en la seva totalitat.

El complex muntanyenc que presideix el Puig des Teix, i que en bona part —al menys en la seva meitat occidental— trepitjarem en aquests tres circuits, bé que part integrant de la cordillera Nord de Mallorca, s'hi troba individualitzat —i en certa manera independitzat amb personalitat pròpia— per límits i separacions ben definits, encara que molt extensos, que en termes generals i sense descendir a detalls són:

Al Nord, per la mar, al llarg de les costes de Valldemosa/ Deià/ Sóller.

Al Sud, per la planura de Palma.

A l'Est, pel Coll de Sóller, que el talla i separa de la Serra d'Alfàbia, i per les barrancades i comes que baixen d'ell cap a una i altra banda, al llarg de les quals puja i davalla la carretera de Palma a Sóller, obrint-se pas per aquella collada. I, naturalment, per la vall de Sóller.

A l'Oest, per l'altiplà de Valldemosa, i la depressió en descens per on li puja la carretera de Palma.

Dins aquest extens i complex compacte muntanyenc, circumscribit per tan amples límits, i una mica desplaçat cap a l'Est, el Puig des Teix enlaira el seu cim fins els 1.064 metres.

Des del seu capdamunt, vers una i altra par de la rosa dels vents, es van succeïnt descensos orogràfics i altures menors, subserres i contraforts, integrant-hi un complicat sistema de nombroses altures, altiplans, esquerpes barrancades i costers, comes, tallats i penya-segats, amb quasi total absència de pendents suaus. Abunda en altures de qualque consideració, algunes de les quals cedeixen poc davant el propi Puig des Teix, com, per exemple, el Puig des Vent (1.000 m.), Puig des Moro (920 m.), Puig de Sant Pere (940 m.), Puig des Boixos (874 m.), Sa Talaia Vella (850 m.), Puig des Refugi (858 m.), etc., i aixó per no citar més que un parell d'elles, ni comptar les immediates al propi Puig des Teix, dues de les quals assoleixen els 1.000 metres.

El circuit present, com ja ha quedat dit, surt de Valldemosa i torna a Valldemosa. Comença la pujada del Teix per la Coma des Cairats (o potser *Caierats*, que aixó no ho veim clar), deixant aquesta coma a la Font des Polls, per a seguir pujant i arribar al cim del Teix en pujada més directa pels costers i peanyes meridionals que conformen un dels costats de la Coma des Cairats, i que enllacen, mitjançant el Coll de la Cisterna, amb la Moleta de Pastoritx. (Costers i peanyes que citarem ara amb el nom de Serra des Cairats). Després, a la tornada, baixa pel Camí de Ses Sitges, per una coma que davalla directament a la vall i cases de Pastoritx, tot deixant també aquest camí i coma en arribar a la Caseta de S'Ullastre, per a reprendre de bell nou els vessants que miren Valldemosa, travessant el Coll de la Cisterna. Es potser aquest bocí —molt curt per cert, entre la Caseta de S'Ullastre i el Coll de la Cisterna— el menys clar del circuit; però tenim la seguretat de que qualsevol dels muntanyers que el facin es serviran del seu bon nas i intuïció, i trobaran i seguiran el tirany sense perdre's. Finalment, una vegada al Coll de la Cisterna, es va davallant, una mica de biaix, pel coster nord de la Moleta de Pastoritx fins Valldemosa, que s'assoleix per les cases de Sa Coma.

En aquesta Ruta gairebé sempre hi ha camí de carro, ample camí carboner de muntanya, o tirany, fora de l'empitada final del cim del Teix. Es tracta d'un circuit practicament sense complicacions, senzill i no massa feixuc de pujada, ja que els 1.064 metres del cim del Teix queden bastant minvats per començar-se la caminada a Valldemosa, que ja s'hi troba a una altura de 400/500 metres. Es clar que, tot i aixó, es tracta de camins i tiranys de muntanya força deteriorats.

Per aixó creim que aquest circuit pot ésser realitzat per tota casta de persones, sempre que tinguin alguna habitud de caminar per indrets no del tot planencs. Sembla que, per a fer-lo, no és necessària cap indicació especial, perquè el Puig des Teix és de sobra conegut per tots els excursionistes —no diguem ja muntanyers— mallorquins, qui, sens dubte, han estat una i altra vegada al seu cim, assolint-lo per diverses parts i camins.

També hi va pujar allà el nostre poeta Guillem Colom, qui, anys enrera, va practicar així mateix aquest esplèndid i saníssim deport de l'excursionisme muntanyenc. I dins la seva producció poètica hi té una composició allusiva al Teix, que, maldament no es referesqui directament a ell, ja que, segons el mateix Colom ens ha fet saber, li fou inspirada per l'arbust conegut per "Cireretes de Pastor" (*Crataegus oxyacantha*, o *Crataegus monogyna brevispina*), sí la ya concebre, diguè, al cim del Teix, quan hi va pujar. N'hi ha allà un parell d'exemplars al Pla de Sa Serp. I, per aixó, té com a títol i diu:

AL CIM DEL TEIX

Aspre revell boscà, tot una espina,
esparracat i tos pel vent i el gel,
que escapsa sempre més la salvatgina,
que han esqueixat arreu els llamps del cel,

quina virtut s'arbora en tu divina,
vell arbrisó tot flama i tot anhel,
que en la decrepitut de la ruïna
saps donar encara un fruit dolç com la mel?

Enveja en tinc. En la furor impossible
dels terbolins que et volten, impassible,
t'alces encara amb la senyal del fort:

bo i retut, inquiet visionari
del gran desert de pedra mil·lenari,
florir i fruitar és encara el teu desvari,
vencedor de la vida i de la mort!

RUTES PUBLICADES

- 1.—Pollença - Castell del Rei. (Edició en mallorquí exhaurida).
- 2.—Port de Sóller - Balitx d'Amunt - Sóller. (Pel Pas de S'Heura).
- 3.—Lluc pel camí vell de Selva.
- 4.—Valldemossa - Sa Gubia. (Per Pastorix i Muntanya).
- 5.—Lluc - Torrent dels Boverons - Lluc. (Pel Pas de Sa Mata).
- 6.—Mortitx - Cova de Ses Bruixes - Mortitx. (Edició en mallorquí exhaurida).
- 7.—La Carretera a la Calobra. (Per Selva i Caimari). (Edició en mallorquí exhaurida).
- 8.—Sant Jordi - Puig de Galdent - Sant Jordi. (Per la Vall de Punxuot).
- 9.—Solleric - Puig d'Amós - Solleric. (Per Comasema).
- 10.—Establiments - Pouet de Sobremunt - Establiments. (Per Sarrià i Bunyolí).
- 11.—Pollença - Puig de Ca - Pollença. (Per Es Pujol i Fartàritx des Racó).
- 12.—Santa Maria del Camí - Avenc de Coanegra. (Pel Torrent del Freu).
- 13.—Mortitx - La Malé. (Per Pedruixella i Ariant).
- 14.—Castell d'Alaró.
- 15.—Torrent de Pareis. I) Escorca - L'Entreforc i La Fosca.
- 16.—Torrent de Pareis. II) L'Entreforc - La Calobra.
- 17.—Mancor de la Vall - Massanella. (Per El Rafal i Els Tossals Vells).
- 18.—Font des Garbell.
- 19.—La Capella Blava.
- 20.—Artà - Ermita de Betlem.
- 21.—Sóller - Puig de l'Ofre. (Pel Barranc de Biniarix).
- 22.—Orient - Serra de la Rateta - Orient. (Per comasema i el Pas de Na Maria).
- 23.—Alaró - Talaia de Ca'ls Reis. (Pel Pas de S'Escaleta).
- 24.—Puig de Randa. (Des d'Algaida, per Castellitx i Albenya).
- 25.—La Trapa. (Des de S'Arracó, per Ses Basses i el Cap Fabioler).
- 26.—Torre de Lluc.
- 27.—Morro de Sa Vaca.
- 28.—Volta del Puig Roig.
- 29.—Puig de Bonany. (Des de Petra).
- 30.—Torrent d'Almadrà.
- 31.—Pollença - Cases Castell i Sant Vicenç. (Pel Pas dels Pescadors).
- 32.—Lluc - Sa Coma. (Per Ses Figueroles i el Portell del Vent).
- 33.—Puig de N'Alí. (Des de Caimari per Els Horts). (Edició en mallorquí exhaurida).
- 34.—Puig de Sa Creu - Sa Mola. (Des de Caimari, per Ses Rotes i Ca'n Bajoca).
- 35.—Ses Basses de Mortitx. (Edició en mallorquí exhaurida).
- 36.—Camí vell de Pollença a Lluc.
- 37.—Lloseta - Ses Cases Noves. (Per S'Estorell i Biniatzent).
- 38.—Torrent del Gorg Blau. (I. Almallutx - Gorg Blau - Turixant).
- 39.—Torrent del Gorg Blau. (II. Turixant - S'Entreforc).
- 40.—Sa Talaia de La Victoria (Alcúdia).
- 41.—Puig des Verger. (Des de Biniarix, pel Coll d'En Cer i el Portell de Sa Costa).
- 42.—Península de Formentor. I. Port de Pollença - Cases de Cala Murta.
- 43.—Península de Formentor. II. Cases de Cala Murta - Punta del Far.
- 44.—Puig d'Inca.
- 45.—Sa Comuna de Bunyola.
- 46.—Puig de N'Eimeric.
- 47.—Sa Mola des Ram. (Des d'Esporles per l'ermita de Maristella).
- 48.—Fornalutx - Montnàber. (Per les barrancades d'Es Racó i S'Olivaret).
- 49.—Serra de Ternelles. I. Pollença - Coll de la Roteta - Pla de les Mates Velles.
- 50.—Serra de Ternelles. II. Pla de les Mates Velles - Pollença.
- 51.—Puig de Sant Miquel. (Des d'Alaró, per la Font Figuera i S'Alcadena).
- 52.—La Vall dels Bini. (Des de Fornalutx, per Montcaire i el Coll des Cards Colers).
- 53.—La Muntanya de Montcaire. (Des de Sóller, pel Mirador de Ses Barques i el Pas des Pinot).
- 54.—La Vall dels Bini. (Des de Ca'ls Reis, per la Coma de Bini y el Pas de S'Argentó).
- 55.—Es Clots Carbons i Ses Monjoies. (Des d'Es Bosc, pel Camí de la Barra, el Pas de S'Estaca i el de Ca'n Termes).
- 56.—Puig de Massanella. (Des de Mancor de la Vall, per la Font Nova i la Font de S'Avenc).
- 57.—La Serra del Cavall Bernat.
- 58.—Puig Tomir. (Pel Pas del Diable).
- 59.—Castell de Santueri - Puig de Sant Salvador (Felanitx).
- 60.—Coma de So'n Torrella - Pla de Cúber.
- 61.—Península d'Artà. (I Part interior).
- 62.—Península d'Artà. (II. Sa Talaia Moreia).
- 63.—La Vall d'Ariant. (I. Caseta dels Milicians).
- 64.—La Vall d'Ariant. (II. La Font Gallarda. La Ferradura. El Cingle Verd).
- 65.—Puig d'En Gironella. (Per Linàs i el Coll de Tirapau).
- 66.—Puig de Massanella. (Des de Lluc per Comafreda).
- 67.—Puig Caragoler de Femenia. (Volta i pujada, des de Mosset).
- 68.—Puig de Galatzó. (Per Es Ratxo i Galatzó).
- 69.—Sóller - Sa Calobra. I. Sóller - Torre de Sa Seca.
- 70.—Sóller - Sa Calobra. II. Sa Costera - Cala Tuent.
- 71.—Sóller - Sa Calobra. III. Sa Calobra - Port de Sóller.
- 72.—Puig des Suro. Des de Mancor de la Vall per Sancta Llúcia i Biniarri.
- 73.—Els Tossals. I. Des de Solleric, per la Font des Pi i Els Tossals Verds.
- 74.—Els Tossals. II. Des d'Almallutx per la coma del Pa de Figa i la dels Ases.
- 75.—Els Bini. Des de la Cala de Tuent, pel Pas de S'Al·lot Mort i el Pas des Marge.
- 76.—Puig des Teix. Des de Valldemosa, per la Coma des Cairats.

EN PREPARACIO
algunes altres

Preu:
180 pts.

Subscriptors,
primer llançament:
170 pts.

Depòsit Legal P.M. 60-1977
Es propietat de l'autor.
Prohibida la reproducció.
© Jesús García Pastor.

Fotografies i text: revelat, ampliació, unió de les fotografies i direcció de la edició: Jesús García Pastor.
Traducció del castellà.
Gràfic de l'itinerari: Melcior Rosselló Simonet.
Imprès per Miquel Ferrer Sureda.
Paper: "Printover", fabricat per Sarrió C. A. P.